

مقایسه نگرش روستاییان و دهیاران در رابطه با عملکرد دهیاری‌ها در

اجرای طرح هادی در روستا

(مطالعه موردی: شهرستان چرداول در استان ایلام)

طیبه حاتم‌نیا^۱، محمد کریم معتمد^{۲*} و محمد کاوسی کلاشمی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۷/۰۱ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی مقایسه‌ای نگرش روستاییان و دهیاران در عملکرد دهیاری‌ها در رابطه با اجرایی شدن شاخص‌های طرح هادی در روستا است. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی می‌باشد. این پژوهش شامل دو نمونه آماری است. دهیاران که تعداد آن‌ها ۱۰۰ نفر می‌باشد و روستاییان که بر اساس رابطه کوکران ۳۰۳ نفر به عنوان حجم نمونه تعیین و به گونه کاملاً تصادفی انتخاب شدند. پرسش‌نامه ابزار اصلی گردآوری داده‌های مربوط به این دو جامعه است. پایایی پرسش‌نامه با ضریب آلفای کرونباخ (مقدار ۰/۸۶) بررسی شد. نتایج این پژوهش نشان دادند که ویژگی‌های فردی روستاییان و دهیاران بر عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی مؤثر است. همچنین، بین مقدار نگرش روستاییان و دهیاران با شاخص‌های اجتماعی و شاخص‌های فیزیکی-کالبدی عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی رابطه‌ی معنی‌داری مشاهده شد، اما برای شاخص‌های اقتصادی این رابطه معنی‌دار نبود.

طبقه‌بندی JEL: R58, H79.

واژه‌های کلیدی: نگرش، دهیاران، شاخص‌های اجتماعی، شاخص‌های اقتصادی، طرح هادی.

^۱ - کارشناس ارشد توسعه روستایی، گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده علوم کشاورزی، دانشگاه گیلان.

^۲ - دانشیار گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده علوم کشاورزی، دانشگاه گیلان.

^۳ - استادیار گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده علوم کشاورزی، دانشگاه گیلان.

*- نویسنده مسئول مقاله: motamed@guilan.ac.ir

پیش‌گفتار

فرایند برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، رهبری و کنترل در یک سازمان برای دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده را مدیریت گویند (ولی زاده ۱۳۷۵). تدبیر بهره‌گیری از منابع در راستای اهداف مطلوب نیز تعریفی دیگر از مدیریت است (کوهستانی، ۱۳۷۹). یکی از محورهای اساسی در تحلیل مسائل روستایی، توجه به ساختار مدیریت در این جوامع است. روستا به عنوان کوچک‌ترین واحد زیستی در تقسیم‌های کشوری، نیازمند استقرار مدیریت در چرخه توسعه کشور و تشخیص هر چه بهتر و دقیق‌تر اهداف کلان اجتماعی و اقتصادی پیش‌بینی شده در طرح‌های فرادست توسعه بویژه طرح‌های توسعه و عمران ناحیه‌ای و ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی می‌باشد (چوبچیان و همکاران، ۱۳۸۶). اهداف اساسی مدیریت روستایی و توسعه روستایی با یکدیگر هم‌پوشانی دارند چنانچه آلبرت واترسون توسعه روستایی را فعالیت‌هایی مرکب از بخش‌های متعدد می‌داند که مهم‌ترین آن‌ها حصول عواید اقتصادی و رفاه اجتماعی برای هر فرد روستایی است (تودارو، ۱۳۶۴). فرایند توسعه در سطح ملی، رشد اقتصادی جوامع روستایی را در پی دارد. توسعه روستایی به دنبال بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی جامعه روستایی، شکل‌دهی به فضای تولید، افزایش رفاه و توانمندسازی این جوامع بوده که از دیرباز مورد توجه مسئولان کشور قرار داشته است. توسعه روستایی برای دستیابی به این اهداف، نیازمند ایجاد زیرساخت‌ها و فضای مناسب است. به همین علت طرح‌های هادی روستایی در جوامع مصوب و به اجرا گذاشته می‌شود. طرح‌های هادی روستایی مهم‌ترین ابزار ایجاد بنگاه‌های اقتصادی و فراهم کردن ساختارها و بنیادهای اقتصادی تاثیرگذار در فرآیند رشد اقتصادی مطلوب در روستاهاست که در دستیابی به این راهبرد برای مدیران دهیاری‌ها نقش کلیدی در نظر گرفته شده است.

مدیریت روستایی نوعی استفاده جامع، مولد و یکپارچه از سرمایه‌های اجتماعی، طبیعی و مالی در مقیاس‌های زمانی و جغرافیایی است (والکر^۱، ۲۰۰۱). چمبرز^۲ (۱۳۷۶) بر این باور است که هیچ عاملی مهم‌تر از درک صحیح از مدیریت روستایی در موفق شدن برنامه‌های توسعه روستایی نیست. وجود مدیریت محلی به برقراری امور و سازمان دهی برنامه‌ها در چارچوب‌هایی خواهد کرد که شناسایی مشکلات و اتخاذ بهترین راه‌حل‌ها را برای آن‌ها امکان‌پذیر می‌کند. جوامع روستایی برای دستیابی به توسعه روستایی، نیازمند مدیریت اصولی و کارآمد هستند، مدیریت در روستاها با توجه به مفهوم توسعه قادر خواهد بود در کنار مشارکت روستاییان مشکلات اقتصادی اجتماعی و زیست محیطی را برطرف کند. خلاء مدیریتی در نواحی روستایی در کنار ناکارآمدی آن، بویژه پس

^۱ -Walker

^۲ -Chambers

از فروپاشی مدیریت سنتی روستاها و نبود جایگزین مناسب از مهم‌ترین عوامل توسعه نیافتگی مناطق روستایی بوده است. مسئله‌ای که از دیرباز ذهن مسئولان کشور را به خود مشغول داشته است تا پیش از اصلاحات ارضی در ایران بزرگ مالکان عهده دار امور روستا بودند با اجرای اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰ از تسلط مالکان بزرگ در اداره روستاها کاسته شد. دولت پهلوی با ایجاد ساختارهایی چون انجمن ده، خانه اصناف، خانه فرهنگ و شرکت‌های تعاونی روستایی، مدیریت امور روستا را دچار تحولی جدید کرد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی شوراهای روستایی بازوی اجرایی دولت در روستا شدند، ولی نبود مدیر اجرایی نقش این شوراها را با کاستی‌های زیادی روبه‌رو کرد و در پی آن خانه همیار و دفتر عمران روستایی شکل گرفت که آن‌ها هم توفیق زیادی را به همراه نداشتند.

پس از آزمون و خطاهای متعدد و واگذاری مدیریت روستایی به نهادها و ارگان‌های گوناگون، در سال ۱۳۷۷ قانون تاسیس دهیاری‌های خودکفا در روستاهای کشور مورد تصویب قرار گرفت و از سال ۱۳۸۲، دهیاری‌ها، به عنوان متولیان جدید مدیریت روستایی وارد عرصه مدیریت روستایی شدند. دهیاری نهاد عمومی غیر دولتی با شخصیت حقوقی مستقل است که به صورت خودکفا اداره می‌شود. بر اساس قانون مقرر گردید که روستاهای بالای ۲۰ خانوار باید دارای دهیاری باشند و پیش‌بینی شد که تا پایان برنامه چهارم برای تمامی روستاهای بالای ۲۰ خانوار دهیاری تاسیس شود. این روستاها ۵۳/۴ درصد از کل روستاهای کشور و ۹۵/۳ درصد از کل جمعیت روستایی را در بر می‌گیرد (مرکز آمار ایران، ۱۳۸۵).

دهیار از سوی شورای اسلامی برای مدت چهار سال انتخاب می‌شود (نادری، ۱۳۸۶). دهیاری به عنوان بازوی اجرایی شورای اسلامی روستاها، نقشی مهم در افزایش بهره‌وری و توسعه روستایی دارد. ۴۸ وظیفه مشخص شده برای دهیار نیز در برگیرنده جنبه‌های گوناگون فعالیت های این نهاد در راستای توسعه روستایی می‌باشد. بخش زیادی از چهل و هشت وظیفه دهیاران در رابطه با اجرای طرح هادی روستایی در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فیزیکی - کالبدی آن است.

دهیاران به عنوان مدیران عرصه روستاها در کشور، با اولویت سنجی و همکاری‌های مستمر خود در زمینه تهیه و اجرای طرح های هادی روستایی با بنیاد مسکن و مشاوران طرح های هادی، می‌توانند نقشی به سزا در اجرایی شدن این طرح ها داشته باشند. احمدیان و همکاران (۱۳۸۷) بیان کردند در واقع مقدار موفقیت طرح های هادی در روستاها تجلی دهنده کارکرد دهیاری‌ها در روستاها هستند.

مبانی و پیشینه پژوهش

اندیشه اداری و دانش مدیریت و مفاهیمی در رابطه با آن با زندگی اجتماعی انسان‌ها مرتبط است. مدیریت مهم‌ترین عامل در پویایی یا زوال یک جامعه است که روند حرکت از وضع موجود به سوی وضع مطلوب را کنترل و هدایت می‌کند. روستا به منزله اولین سکونت‌گاه‌های بشری شامل مجموعه‌ای از شیوه‌ها، نگرش‌ها و طرز تلقی‌هایی است که منجر به ایجاد روابط اجتماعی و اقتصادی خاصی شده است. این ویژگی‌ها طی دوران متمدنی شکل گرفته و از نظم و نسقی ویژه برخوردار می‌باشد. مدیریت روستایی شامل برنامه‌ریزی برای روستا، سازمان‌دهی اقدام‌های توسعه‌ای، هماهنگی، نظارت و اعمالی است که فرایند توسعه پایدار روستایی را به گونه‌ای مطلوب تقویت کند. تا در سطح متعارف جامعه زمینه ساز محیطی مناسب برای زندگی راحت‌تر و کارآمدتر روستاییان به تناسب ویژگی‌های اجتماعی و اقتصادی فراهم شود (دربان آستانه، ۱۳۸۴).

مدیریت روستایی یکی از مولفه‌های اساسی نیل به توسعه روستایی است که از رهیافت‌ها و راهبردهای کلان ملی در زمینه مدیریت سود می‌برد. استفاده از شیوه‌های مدیریت مشارکتی رکن اساسی آن را تشکیل می‌دهد. در این تعامل مشارکت روستاییان و دهیاران نقش کلیدی را در دستیابی به اهداف آن ایفا می‌کنند. این نقش کلیدی در عملکرد مدیریتی آن‌ها قابل مشاهده و ارزیابی خواهد بود.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی مدیریت روستا به عهده شورای اسلامی روستا قرار گرفت که به مدت ۲۰ سال بدون بازوی اجرایی به فعالیت خود ادامه داد. قانون تاسیس دهیاری‌ها بر مبنای مشارکت مردمی در روستاها استوار است و به عنوان سازمانی تاثیرگذار و مستقل بخش‌هایی از مدیریت محلی روستا را عهده دار می‌باشد که در چارچوب مدیریت محلی فعالیت می‌کند (قاسمی، ۱۳۸۸). تشکیل دهیاری‌ها و شکل‌گیری مدیریت اجرایی در سطح روستاها زمینه مناسب را برای اجرای طرح‌های روستایی و موفقیت آن‌ها فراهم ساخته است. اقدام‌هایی که می‌تواند در توسعه هماهنگ، فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی منطقه موثر باشد. مدیریتی پویا که به بررسی و شناسایی مشکلات روستا و رفع آن‌ها با اتخاذ بهترین راه حل ممکن می‌پردازد.

مهدوی و نجفی کانی (۱۳۸۴)، بیان داشته است که خلاء مدیریت کارآمد و اصولی در روستاها در تمامی ادوار بخصوص تا سال ۱۳۴۰ و در دهه‌های اخیر مشکلات عدیده‌ای را برای روستاها ایجاد کرده است. شوراها، خانه همیار و دفتر عمران روستایی و غیره هرچند بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در روستاها شکل گرفته‌اند ولی به دلیل نداشتن زمینه‌های لازم و سازمان‌های اجرایی مرتبط توفیق قابل قبولی را بدست نیاورده‌اند.

نعمتی و بدری (۱۳۸۶)، «در ارزیابی نقش کارکردی نظام نوین مدیریت روستایی» به مقایسه و بررسی رابطه میان عوامل ساختاری، اجتماعی و اقتصادی با مقدار موفقیت دهیاری‌ها در روستاهای کوچک و بزرگ پرداخته‌اند و به این نتیجه رسیدند که جمعیت به عنوان یک شاخص اساسی نقشی مهم در مقدار موفقیت دهیاری‌ها دارد. آن‌ها همچنین، بیان داشتند شرایط موجود برای فعالیت دهیاری‌ها کاملاً به نفع روستاهای بزرگ و به زیان روستاهای کوچک است.

لهسایی‌زاده (۱۳۸۸)، در پژوهشی با عنوان «مدیریت روستایی در ایران معاصر» بیان داشتند که حفظ نظم روستایی در هر سه دوره (پیش از اصلاحات ارضی، بین اصلاحات ارضی تا انقلاب اسلامی و پس از آن) مشکلات خاص خود را داشته و امروز نیز روستاهای ایران با وجود دارا بودن نهادی رسمی برای مدیریت روستا از یک خلأ مدیریتی رنج می‌برند.

حیدری و همکاران (۱۳۹۰)، به این نتیجه دست یافته‌اند که عامل مشارکت بیش‌ترین نقش را در رضایت روستاییان داشته است و پس از آن به ترتیب، پاسخگویی به نیازهای روستاییان و ویژگی‌های شخصی دهیار در اولویت دوم و سوم قرار داشته است.

هاشمی و همکاران (۱۳۹۰)، بیان می‌دارند از راهبردهای مؤثر در توسعه همه جانبه و خود پایدار نواحی روستایی استفاده از مشارکت و توانمندی‌های مردم بویژه روستاییان برای عمران و توسعه مناطق روستایی در تمام ابعاد آن است و نتیجه می‌گیرند رفتار و نگرش کارآفرینانه در جذب منابع مالی و ... عملکرد دهیاران و شوراهای قابل قبول است و منجر به توسعه کارآفرینی روستا شده است.

فال سلیمان و همکاران (۱۳۹۱)، در پژوهشی با عنوان «بررسی و ارزیابی عملکرد دهیاران در فرایند مدیریت و توسعه روستایی» شاخص‌های حفظ سلامت و بهداشت محیط، همکاری با بخشداری و همکاری با شورا، مدیریت هزینه دهیاران و پیگیری تهیه و اجرای طرح‌های روستا را بهترین عملکرد دهیاران بیان داشته‌اند.

تقدیسی و همکاران (۱۳۹۱)، پژوهشی با عنوان «بررسی و تحلیل مقدار عملکرد دهیاران در مدیریت روستایی به این نتیجه رسیدند که بین مدیریت روستایی و عملکرد دهیاری از نظر ابعاد اقتصادی، اجتماعی و کالبدی و زیست محیطی رابطه معناداری وجود دارد و دهیاری‌ها از زمان شکل‌گیری خود تاکنون نقش موثری در توسعه روستاهای مورد مطالعه ایفا کرده‌اند.

فال سلیمان و همکاران (۱۳۹۱)، یکی از ابتکارات قانون شوراهای را مقام اجرایی به نام دهیار در روستا می‌داند و عملکرد دهیاری‌ها را در قالب سه دسته شاخص‌های اجتماعی-اقتصادی و محیطی-کالبدی بررسی کرده است و نتیجه می‌گیرند که پس از تشکیل دهیاری‌ها تغییرات چشمگیری در بهبود وضعیت هر یک از شاخص‌های ذکر شده مرتبط با توسعه روستا بوجود آمده

است. عنابستانی و همکاران (۱۳۹۳)، بیان داشتند که مشارکت مردم در طرح‌های توسعه روستایی یکی از کم هزینه‌ترین و مطلوب‌ترین راهبرد توسعه روستایی است بنابراین، موفقیت طرح‌های روستایی بدون مشارکت مردم در فرایند تهیه، اجراء و نگهداری این طرح‌ها به نتیجه مطلوب نمی‌رسد.

قنبری و بهرامی (۱۳۹۵)، در پژوهش خود بر نقش مؤثر و کارآمدی مدیریت محلی که در غالب دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی است بر توسعه کالبدی روستایی تاکید دارند و بیان می‌دارند جز در معیار وضعیت اقتصادی در معیارهای دیگر بین دو دیدگاه جامعه آماری تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

بیش از یک دهه از آغاز کار دهیاری‌ها به عنوان حلقه تکمیل کننده مدیریت پایدار روستایی می‌گذرد و جمعیتی حدود یک سوم جمعیت کشور را زیر پوشش خود قرار می‌دهند، بررسی ویژگی‌ها و عملکرد دهیاری‌ها که اهمیت زیادی در هدایت و ساماندهی فعالیت‌ها، اقدام‌ها و بهره‌برداری از منابع موجود در راستای نیازمندی‌های روستاییان دارد به نظر ضروری می‌رسد. این مطالعه به بررسی مقایسه‌ای نگرش روستاییان و دهیاران در مورد عملکرد دهیاری‌ها در رابطه با شاخص‌های اجرایی طرح هادی در روستا پرداخته است. آگاهی از نگرش‌ها می‌تواند در موفقیت و عدم موفقیت عملکرد دهیاری‌ها در طرح‌های هادی مؤثر بوده و زمینه را برای دستیابی به اهداف تدوین شده این‌گونه طرح‌ها در روستا مهیا سازد. این پژوهش هدف خود را در غالب سه مورد زیر مورد بررسی و تجزیه تحلیل قرار داده است:

الف- بررسی مقایسه‌ای ویژگی‌های فردی روستاییان و دهیاران و تعیین رابطه بین این ویژگی‌ها با اجرای طرح هادی.

ب- بررسی مقایسه‌ای ابعاد مشارکتی روستاییان و دهیاران در مورد اجرای طرح هادی و تعیین رابطه بین مقدار مشارکت آن‌ها با اجرا طرح هادی.

ج- بررسی مقایسه‌ای نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در اجرای شاخص‌های طرح هادی در روستا و تعیین رابطه بین آن‌ها (شاخص‌های سه گانه).

روش پژوهش

روش پژوهش توصیفی-تحلیلی بوده که برای گردآوری داده‌ها از روش‌های میدانی و اسنادی استفاده شد مکان اجرای این پژوهش شهرستان چرداول استان ایلام است که بیش از ۱۰ سال از تصویب طرح هادی در روستاهای آن می‌گذرد. جامعه آماری پژوهش را ۱۰۰ دهیار و ساکنین ۲۳ روستای شهرستان چرداول استان ایلام تشکیل می‌دهد که بر اساس رابطه کوکران ۳۰۳ نفر به عنوان

حجم نمونه (روستاییان) به روش کاملاً تصادفی ساده تعیین شدند. پرسش‌نامه ابزار اصلی این پژوهش است که به وسیله تمامی دهیاران ۱۰۰ نفر و ۳۰۳ نفر از روستاییان تکمیل شد. با استفاده از آلفای کرونباخ پایایی پرسش‌نامه مورد سنجش قرار گرفت که مقدار ۰/۸۶ بدست آمد. گویه‌های نگرش بر اساس شرح وظایف دهیاران در ارتباط با اجرای طرح هادی در سه بعد اقتصادی، اجتماعی و فیزیکی-کالبدی، تهیه و تدوین شد. داده‌های این گویه‌ها بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت برای هر دو گروه آماری- روستاییان و دهیاران گردآوری شد. داده‌های حاصل کدگذاری و استخراج گردید. سپس، با استفاده از نرم افزار SPSS و ضریب همبستگی اسپیرمن و آزمون تی مستقل مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

الف - بررسی مقایسه‌ای ویژگی‌های فردی روستاییان و دهیاران و تعیین رابطه بین این ویژگی‌ها با اجرای طرح هادی.

در این مرحله با استفاده از آمار توصیفی ویژگی‌های دهیاران و روستاییان با یکدیگر مقایسه و سپس فرضیه نخست (بین ویژگی‌های فردی روستاییان و دهیاران با اجرا طرح هادی رابطه وجود دارد) این پژوهش مورد آزمون قرار گرفت.

الف ۱. آمار توصیفی ویژگی‌های فردی

۱. جنسیت

نتایج توصیفی حاصل از جدول ۲ نشان می‌دهد که بیش‌ترین درصد فراوانی جنسیت روستاییان با ۷۷/۶ درصد مرد و کم‌ترین با ۲۲/۳ درصد زن می باشد. بیش‌ترین درصد فراوانی جنسیت دهیاران با ۸۳ درصد مرد و کم‌ترین با ۱۷ درصد زن است.

۲. سن

نتایج توصیفی نشان می‌دهند که بیش‌ترین درصد فراوانی سن روستاییان با ۳۳/۳ درصد رده سنی ۳۱ تا ۴۰ سال و کم‌ترین فراوانی با ۳/۳ درصد رده سنی بالاتر از ۶۱ سال می باشد. بیش‌ترین درصد فراوانی سن دهیاران با ۴۸ درصد رده سنی ۳۱ تا ۴۰، سال و کم‌ترین فراوانی با ۶ درصد مربوط به رده سنی ۵۱ تا ۶۰ سال است.

۳. تحصیلات

نتایج نشان می‌دهد که بیش‌ترین درصد فراوانی سطح تحصیلات روستاییان با ۳۳ درصد مقطع خواندن و نوشتن و کم‌ترین با ۲/۷ درصد مقطع کارشناسی ارشد می‌باشد. بیش‌ترین درصد فراوانی سطح تحصیلات دهیاران با ۶۱ درصد مقطع کارشناسی و کم‌ترین فراوانی با ۱۳ درصد مقطع دیپلم است.

۴. سابقه سکونت

نتایج نشان می‌دهند که بیش‌ترین درصد فراوانی سابقه سکونت روستاییان با ۳۵ درصد بازه زمانی ۳۱ تا ۴۰ سال و کم‌ترین با فراوانی ۳/۳ درصد بالاتر از ۶۱ سال می‌باشد. بیش‌ترین فراوانی سابقه سکونت دهیاران با ۴۸ درصد در بازه زمانی ۳۱ تا ۴۰ سال و کم‌ترین فراوانی با ۳ درصد مختص بازه ۵۱ تا ۶۰ سال است.

۵. درآمد

نتایج نشان می‌دهند که بیش‌ترین درصد فراوانی درآمد روستاییان با ۲۶/۱ درصد، ۴۰ تا ۶۰۰ میلیون ریال و کم‌ترین فراوانی با ۱۷/۵ درصد مربوط به طبقه کم‌تر از ۲۰ میلیون ریال می‌باشد. همچنین، بیش‌ترین فراوانی درآمد دهیاران با ۴۴ درصد، ۲۰ تا ۴۰ و کم‌ترین فراوانی با ۴ درصد، مربوط به طبقه ۸۰/۱ تا ۱۰۰ میلیون ریال است.

۶. سابقه مدیریت دهیاران و تجربه کاری کشاورزان

نتایج بدست آمده نشان دادند که بیش‌ترین فراوانی سابقه مدیریت دهیاران با ۳۴/۸ درصد مربوط به طبقه ۲ تا ۴ سال و کم‌ترین فراوانی با ۸/۷ درصد در طبقه ۸ تا ۱۰ سال می‌باشد. همچنین، بیش‌ترین سابقه کار روستاییان با ۵۸ درصد بین ۴۰ تا ۵۵ سال است و کم‌ترین با ۱۵ درصد بین ۱۰ تا ۲۵ سال است.

الف - ۲ - آزمون فرضیه نخست

بین ویژگی‌های فردی روستاییان و دهیاران با اجرا طرح هادی رابطه وجود دارد.
H₀: بین ویژگی‌های فردی روستاییان و دهیاران و اجرای طرح هادی رابطه وجود ندارد.
H₁: بین ویژگی‌های فردی روستاییان و دهیاران و اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد.

آزمون فرضیه بالا با استفاده از ضریب همبستگی اسپیرمن، ضریب تعیین و آزمون تحلیل واریانس ANOVA انجام پذیرفت که نتایج آن در جدول ۸ مشاهده می‌شود. نتایج آزمون مشخص کرد که بین ویژگی‌های فردی روستاییان شامل متغیرهای تحصیلات، سن و سابقه سکونت و ویژگی‌های فردی دهیاران شامل متغیرهای تحصیلات، سابقه مدیریت و سابقه سکونت با عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی با توجه به مقدار sig. محاسبه شده و مقدار آماره F، در سطح ۵ درصد رابطه معنی‌داری آماری وجود دارد.

ب- بررسی مقایسه ای ابعاد مشارکتی روستاییان و دهیاران در مورد اجرای طرح هادی

برای مقایسه مزبور ابتدا نگرش روستاییان و دهیاران در خصوص رضایت مندی آن‌ها از طرح هادی در روستا مورد بررسی و سپس فرضیه دوم این پژوهش با عنوان "بین مقدار مشارکت روستاییان و دهیاران با اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد" مورد آزمون قرار گرفت. آزمون فرضیه مربوطه بر اساس نتایج گویه‌های بدست آمده از نگرش روستاییان و دهیاران در مورد مشارکت با دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی انجام و رتبه بندی شد.

ب-۱- نگرش روستاییان و دهیاران در خصوص رضایت‌مندی از اجرای طرح هادی در روستا

نتایج نشان دادند که ۶۷ درصد از روستاییان و ۸۷ درصد از دهیاران رضایت خود را از طرح هادی در روستا اعلام داشته‌اند و ۷۳/۳ درصد از روستاییان و ۷۸ درصد از دهیاران نیز اجرای آن را مفید می‌دانند. همچنین، ۶۶/۳ درصد از روستاییان و ۸۱ درصد از دهیاران بر این باور بوده‌اند که اجرای طرح هادی در راستای رفع نیازهای اساسی روستاییان بوده است و در مورد مشارکت در شاخص‌های سه گانه اجرای طرح هادی، ۷۷/۹ درصد روستاییان و ۱۰۰ درصد دهیاران نظری مثبت با آن داشته‌اند.

ب-۲- آزمون فرضیه دوم

فرضیه دوم بین مقدار مشارکت روستاییان و دهیاران با اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد.

H₀: بین مشارکت روستاییان با دهیاران با اجرای طرح هادی رابطه وجود ندارد.

H₁: بین مشارکت روستاییان با دهیاران با اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد.

آزمون فرضیه بالا با استفاده از ضریب همبستگی اسپیرمن انجام پذیرفت که نتایج آن در جدول ۱۰ مشاهده می‌شود.

ضریب همبستگی بین مشارکت و اجرای طرح هادی از دیدگاه روستاییان معادل $0/179$ و از دیدگاه دهیاران برابر $0/69$ است. با توجه به (I) بدست آمده و سطح معنی‌داری $0/04$ و $0/035$ برای این ضرایب همبستگی، فرض صفر با اطمینان 95% رد و فرض مقابل آن پذیرفته می‌شود. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت بین مشارکت روستاییان و دهیاران و اجرای طرح هادی در روستاها همبستگی وجود دارد.

ب-۳- ارزیابی گویه‌های مربوط به نگرش روستاییان و دهیاران در مورد ابعاد سه گانه مشارکت (اجرایی، فنی و مالی) اجرای طرح هادی

داده‌های گویه‌های نگرش روستاییان و دهیاران بر اساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت گردآوری شد. نتایج بدست آمده در جدول (۱۱) به طور خلاصه ارائه شد.

در حالت کلی هم از نظر روستاییان و هم دهیاران رابطه معنی‌داری بین مقدار مشارکت اجرایی و فنی و عملکرد دهیاری‌ها در مورد اجرای طرح هادی وجود دارد. یافته‌های جدول شماره ۱۱ نشان می‌دهد در بین عوامل سه گانه تشکیل دهنده مقدار مشارکت تنها بعد اجرایی و فنی رابطه معنی‌دار را با عملکرد دهیاران در مورد اجرای طرح هادی دارند. نکته قابل توجه دیگر در این رابطه نگرش یکسان روستاییان و دهیاران در رتبه بندی ابعاد سه گانه مشارکت است که بعد اجرایی، فنی و مالی رتبه‌های ۱ تا ۳ را به خود اختصاص می‌دهند.

ج- بررسی مقایسه‌ای نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در اجرای شاخص‌های طرح هادی در روستا و تعیین رابطه بین آن‌ها (شاخص‌های سه گانه)

داده‌های مورد نظر بر اساس یافته‌های طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت و بر مبنای گویه‌های مرتبط با وظایف دهیاران و هر یک از شاخص‌های سه گانه طرح هادی (اقتصادی ۸ گویه، اجتماعی ۱۰ گویه و فیزیکی- کالبدی ۱۲ گویه) به گونه مجزا تهیه و گردآوری شد و بر اساس آن فرضیه سوم پژوهش با عنوان "بین نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در اجرای شاخص‌های سه‌گانه (اقتصادی، اجتماعی و فیزیکی- کالبدی) و اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد" تدوین و پس از استخراج داده‌ها مورد آزمون و رتبه‌بندی قرار گرفتند. در مرحله بعد با استفاده از آزمون t مستقل نگرش دو گروه (روستاییان و دهیاران) در مورد عملکرد دهیاری‌ها (هر گویه) با یکدیگر مقایسه شدند.

ج-۱- ابعاد اقتصادی

فرضیه: بین نگرش روستاییان و دهیاران با شاخص‌های اقتصادی عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد.

H_0 : بین نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در خصوص شاخص‌های اقتصادی اجرای طرح هادی رابطه وجود ندارد.

H_1 : بین نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در خصوص شاخص‌های اقتصادی اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد.

نتایج بدست آمده برای ضریب همبستگی بین شاخص‌های اقتصادی با اجرای طرح هادی از نقطه نظر روستاییان معادل ۰/۰۹۴ و از نقطه نظر دهیاران برابر با ۰/۰۸۴ است و در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ این دو رابطه معنی‌دار نیست. با توجه به T بدست آمده و سطح معنی‌دار ۰/۱۰۴ (دهیاران) و ۰/۲۳ (روستاییان) با اطمینان ۹۵ درصد فرضیه H_0 پذیرفته می‌شود. به بیان دیگر، بین شاخص‌های اقتصادی و اجرای طرح هادی در جامعه مورد پژوهش از نظر روستاییان و دهیاران همبستگی وجود ندارد.

ج-۱-۱- مقایسه و رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به نگرش دهیاران و روستاییان برای هریک از شاخص‌های اقتصادی عملکرد دهیاری‌ها

نتایج نشان می‌دهند که از نظر روستاییان در ارتباط با شاخص‌های اقتصادی عملکرد دهیاران در خصوص اجرای طرح هادی تنها گویه ارزش‌دار شدن املاک رابطه‌ای معنی‌دار وجود دارد. از دیدگاه دهیاران گویه‌های افزایش درآمد، افزایش داد و ستد اقتصادی، ارزش‌دار شدن املاک و کاهش هزینه‌های تولید رابطه معنی‌دار وجود دارد. هم‌چنین، از نظر روستاییان گویه‌های ارزش‌دار شدن املاک، افزایش داد و ستد اقتصادی و افزایش درآمد و از نظر دهیاران گویه‌های افزایش داد و ستد اقتصادی، افزایش درآمد و کاهش هزینه‌های تولید به ترتیب رتبه‌های نخست تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند.

ج-۱-۲- آزمون t مستقل شاخص‌های اقتصادی

نتایج آزمون t مستقل در خصوص مقایسه نگرش روستاییان و دهیاران در رابطه با عملکرد دهیاری‌ها نشان دادند که تنها در شاخص ارزش‌دار شدن املاک تفاوتی معنی‌دار بین نگرش این دو گروه وجود دارد. به بیان دیگر، بین دیدگاه روستاییان و دهیاران تنها در مورد عملکرد این گویه تفاوت وجود دارد.

ج-۲- ابعاد اجتماعی

فرضیه: بین نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در مورد شاخص‌های اجتماعی اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد.

H₀: بین نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در مورد شاخص‌های اجتماعی اجرای طرح هادی رابطه وجود ندارد.

H₁: بین نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در مورد شاخص‌های اجتماعی اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد.

ضریب همبستگی بین شاخص‌های اجتماعی با عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی از دیدگاه دهیاران ۰/۰۶۲ و از دیدگاه روستاییان ۰/۰۷۴ است و در سطح معنی‌داری ۰/۰۱ این رابطه رابطه معنی‌دار است. با توجه به (t) بدست آمده دو دیدگاه و سطح معنی‌داری (۰/۰۰۰) فرض صفر با اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و فرض مقابل آن پذیرفته می‌گردد بنابراین، از دیدگاه دو گروه عملکرد دهیاری‌ها در ارتباط با شاخص‌های اجتماعی مورد مطالعه تاثیر گذار بوده و همبستگی بین آن‌ها وجود دارد

ج-۲-۱- مقایسه و رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به نگرش دهیاران و روستاییان با هریک از شاخص‌های اجتماعی عملکرد دهیاری‌ها

نتایج نشان می‌دهند که تنها در گویه‌های افزایش جمعیت و تعداد خانوار و کاهش مهاجرت رابطه‌ای معنی‌دار بین نگرش روستاییان و دهیاران در رابطه با عملکرد دهیاری‌ها در مورد تاثیر اجرای طرح هادی در روستا وجود ندارد. در ۸ گویه دیگر از نقطه نظر هر دو گروه عملکرد دهیاری‌ها به گونه‌ای بوده است که دست‌یابی به اهداف شاخص‌های اجتماعی اجرای طرح هادی امکان‌پذیر شد. از نظر روستاییان گویه‌های همکاری با ادارات دولتی و محلی، شرکت در تشکل‌ها و تأمین و ایجاد امنیت محیط و از نظر دهیاران گویه‌های همکاری با ادارات دولتی و محلی، همیاری و همکاری در مواقع بحرانی و افزایش مسوولیت‌پذیری به ترتیب رتبه‌های نخست تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند.

ج-۲-۲- آزمون t مستقل شاخص‌های اجتماعی

نتایج آزمون t مستقل نشان داد که در خصوص نگرش روستاییان و دهیاران در رابطه با عملکرد دهیاری‌ها تنها در شاخص اعتماد به مسئولین تفاوت معنی‌داری در سطح ۵ درصد بین دو گروه روستاییان و دهیاران وجود ندارد.

ج-۳- ابعاد فیزیکی - کالبدی

فرضیه: بین نگرش روستاییان و دهیاران با شاخص‌های فیزیکی- کالبدی عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد.

H₀: بین نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در مورد شاخص‌های فیزیکی-کالبدی اجرای طرح هادی رابطه وجود ندارد.

H₁: بین نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها در خصوص شاخص‌های فیزیکی- کالبدی اجرای طرح هادی رابطه وجود دارد.

ضریب همبستگی بین شاخص‌های فیزیکی- کالبدی و اجرای طرح هادی از نظر دهیاران ۰/۱۵۵ و از نظر روستاییان ۰/۱۹۸ است. هر دو رابطه در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ معنی‌دار می‌باشند. با توجه به (۲) بدست آمده و سطح معنی‌داری ۰/۰۲۲ و ۰/۰۳۰ فرض صفر با اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و می‌توان ادعا کرد که عملکرد دهیاری‌ها در مورد اجرای شاخص‌های فیزیکی- کالبدی اجرای طرح هادی در روستا از نظر دهیاران و روستاییان موفق بوده است.

ج-۳-۱- مقایسه و رتبه‌بندی گویه‌های مربوط به نگرش دهیاران و روستاییان با هریک از شاخص‌های فیزیکی - کالبدی عملکرد دهیاری‌ها

نتایج نشان دادند که تنها در گویه ایجاد اماکن و فضاهای ورزشی رابطه‌ای معنی‌دار بین نگرش روستاییان در رابطه با عملکرد دهیاری‌ها در مورد اجرای طرح هادی در روستا وجود ندارد. در ۱۱ گویه دیگر از نقطه نظر هر دو گروه عملکرد دهیاری‌ها به گونه‌ای است که دستیابی به اهداف شاخص‌های فیزیکی- کالبدی اجرای طرح هادی امکان‌پذیر شد. از نظر روستاییان و دهیاران گویه‌های بهبود عبور و مرور، آسفالت و شن ریزی مسیر راه‌ها و احداث میداين و فضای سبز و روشنایی به ترتیب رتبه‌های نخست تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند.

ج-۳-۲- آزمون t مستقل شاخص‌های فیزیکی - کالبدی

نتایج نشان دادند که در مورد نگرش روستاییان و دهیاران در رابطه با عملکرد دهیاری‌ها تنها در شاخص ایجاد اماکن و فضاهای ورزشی (با توجه به سطح معنی‌دار بودن) تفاوتی معنی‌دار بین نگرش‌ها وجود ندارد. در ارتباط با گویه‌های دیگر این شاخص بین دیدگاه روستاییان و دهیاران در خصوص عملکرد دهیاری‌ها تفاوتی معنی‌دار وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج آزمون فرضیه نخست نشان می‌دهد که بین ویژگی‌های فردی دهیاران و روستاییان با عملکرد دهیاری‌ها در مورد اجرای طرح‌های هادی در روستا یک همبستگی مستقیم و ناقص وجود دارد. معنی‌دار بودن رابطه متغیرهای سطح سواد، سابقه مدیریت و سابقه سکونت دهیاران در کنار متغیرهای سطح سواد، سن و سابقه سکونت برای روستاییان، تأثیر مستقیم این متغیرها را بر عملکرد دهیاری‌ها مشخص می‌کند.

نگرش مشترک دو گروه (روستاییان و دهیاران) در خصوص دو متغیر سطح سواد و سابقه سکونت در تأثیرگذاری بر عملکرد دهیاری‌ها لزوم برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری برای افزایش سطح سواد و ساکن نمودن دهیاران در محیط روستا را دارای اهمیت می‌سازد. بهبود سطح سواد، تغییر در نگرش‌ها، ایستارها و در نهایت، رفتار روستاییان و دهیاران را به همراه خواهد داشت و منجر به افزایش درک و تجزیه تحلیل منطقی آن‌ها از برنامه‌های توسعه خواهد شد. ضمن این که مدیریت محلی در صورتی اثرگذار خواهد بود که مدیران از ویژگی‌های محل کار و سکونت خود آگاه و با مشکلات و چالش‌های آن آشنا باشند و از تجربیات ساکنین اصلی و قدیمی روستا بهره گیرند. این امر تنها با زندگی مدیران در محیط روستا و در کنار روستاییان تحقق می‌یابد. مشارکت ساکنان قدیمی روستایی و ایجاد مکان‌های مناسب برای اسکان دهیاران از عوامل تأثیرگذار در انجام وظایف مدیریتی محوله مدیران روستایی خواهد بود.

نتایج آزمون فرضیه دوم نشان دادند که ارتباط مثبت و معنی‌داری (در حالت کلی) بین مشارکت دهیاران و روستاییان با انجام وظایف دهیاری‌ها در مورد اجرای طرح‌های هادی در روستا وجود دارد. موضوع مشارکت از موضوع‌های پر اهمیت در برنامه‌ریزی‌های جوامع روستایی است. جلب مشارکت بیشتر مردم در طراحی برنامه‌های عمرانی روستایی موجب تعهد بیشتر آنان در اجرای طرح و پیامدهای ناشی از آن می‌شود (والنسیا و همکاران^۱، ۲۰۱۰). عنابستانی (۱۳۹۳) در پژوهش خود نتیجه گرفته است که ارتباط معنی‌دار و نسبتاً قابل ملاحظه‌ای بین نگرش فکری و فلسفی مؤثر در فرایند اجرایی طرح‌های هادی وجود دارد و آن را مورد تأکید قرار داده است. هاشمی و همکاران (۱۳۹۰)، بیان کرد که مشارکت در واقع درگیری داوطلبانه مردم در ساخت و اخذ تمامی تصمیم‌هایی است که به گونه مستقیم زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

در بخش دیگر نتایج آزمون این فرضیه مشخص شد در ارتباط با ابعاد سه گانه مشارکت (اجرایی، فنی و مالی) از دیدگاه دهیاران و روستاییان مشارکت در بعد اجرایی و فنی با عملکرد دهیاری‌ها رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد. ولی از بعد مالی این رابطه معنی‌دار نمی‌باشد.

^۱ -Valencia et al.

هم‌چنین، مشخص شد رتبه‌بندی مقدار مشارکت از دیدگاه دهیاران و روستاییان به ترتیب شامل امور اجرایی، فنی و مالی می‌باشد. یافته‌های آمار توصیفی این پژوهش نشان می‌دهد بیش‌تر روستاییان این پژوهش دارای سطح درآمدی پایینی بوده و از اقشار آسیب پذیر جامعه می‌باشند. این افراد آنچه را که از لحاظ عملی و فنی در اختیار خود دارند برای اجرای وظایف دهیاری‌ها در مورد اجرای طرح هادی به مشارکت می‌گذارند، ولی توان مالی بیش‌تر آن‌ها به گونه‌ای نیست که در تسهیم هزینه (مشارکت در امور مالی طرح‌ها) مشارکت داشته باشند. برای بهبود و افزایش مقدار مشارکت در تمامی ابعاد سه گانه لازم است ضمن مشارکت روستاییان در تمامی فرایند تدوین و اجرای طرح هادی و حمایت‌های مالی متناسب دولتی نسبت به عوامل ساختاری مشارکت و ایجاد بسترهای لازم آن اقدام شود. تغییر در نگرش‌ها و ایستارهای روستاییان در کنار افزایش سطح آگاهی و آموزش آن‌ها برای مشارکت در تمامی سطوح مهم‌ترین این زیرساخت است. عظیمی و مولایی (۱۳۹۰) بیان می‌دارند شناخت و آگاهی روستاییان از طرح‌ها و مقدار مشارکت آن‌ها در جریان تهیه و اجرای از عوامل مهم دست‌یابی به اهداف این طرح‌هاست. بدوی و همکاران (۱۳۹۲) اجرای طرح هادی را تأثیرگذار در زندگی روستاییان می‌دانند. بدوی و همکاران (۱۳۹۲) بر مشارکت شورای اسلامی و دهیاری‌ها در مرحله اجرای، تهیه و تصویب طرح‌های کاربردی را دارای ضرورت تام می‌داند. مهدوی و نجفی کانی (۱۳۸۴) در این رابطه تأکید می‌کند اهتمام و مشارکت روستاییان به موازات حمایت دولت برای توسعه جوامع روستایی امری اجتناب ناپذیر است.

نتایج آزمون فرضیه سوم مشخص کرد در بعد اقتصادی بین نگرش روستاییان و دهیاران با عملکرد دهیاری‌ها (در مورد شاخص‌های مشخص شده) اجرای طرح هادی فاقد یک رابطه معنی‌دار می‌باشد و در بعد اجتماعی جز در شاخص کاهش مهاجرت در بقیه شاخص‌های دیگر این بعد یک رابطه‌ای معنی‌دار بین نگرش دو گروه (دهیاران و روستاییان) در مورد عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی وجود دارد. هم‌چنین، در بعد فیزیکی - کالبدی جز در شاخص ایجاد مکان و فضای ورزشی در بقیه شاخص‌ها نیز رابطه‌ای معنی‌دار بین نگرش دو گروه (دهیاران و روستاییان) در مورد عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی وجود دارد.

یافته‌های پژوهش نشان دادند که کشاورزان و دهیاران از اجرای طرح‌ها در روستا رضایت دارند و آن‌ها را در راستای رفع نیازهای روستا می‌دانند. ۶۷ درصد از روستاییان و ۸۷ درصد از دهیاران با توجه به نتایج آمار توصیفی این پژوهش از عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی راضی می‌باشند. شکوری و شمس‌الدینی (۱۳۹۳) بیان داشته است که اجرای طرح هادی در روستا به لحاظ برآوردن اهداف اقتصادی، اجتماعی و بهبود محیط‌زیست و زندگی روستاییان موفق بوده و توانسته موجبات رضایت‌مندی نسبی ساکنان روستا را فراهم سازد. عظیمی و جمشیدیان (۱۳۸۴)

بیان کردند اجرای طرح هادی روستایی باعث پیشرفت نسبی زندگی مردم و افزایش امیدواری آنها به سکونت در روستاها را منجر شده است. نخستین جزء توسعه روستایی کیفیت فیزیکی محیط زندگی است (میسرا^۱، ۱۹۸۵).

هاشمی و همکاران (۱۳۹۰) عملکرد دهیاری‌ها و شوراهای محلی را قابل قبول ارزیابی کرده است. فال سلیمان و همکاران (۱۳۹۱) نیز بیان داشته‌اند که از دیدگاه دهیاران پس از تشکیل دهیاری‌ها تغییراتی چشمگیر در بهبود وضعیت گویه‌های اجتماعی اقتصادی و محیطی کالبدی مرتبط با توسعه روستا بوجود آمده است. قنبری و کیوان‌فر (۱۳۹۵) نقش مؤثر و کارآمد مدیریت محلی را در توسعه کالبدی روستا مورد تاکید قرار داده و بیان کرده است جز در شاخص‌های اقتصادی در دیگر شاخص‌ها بین این دو دیدگاه (دهیاران و روستاییان) تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

در بعد اجتماعی و فیزیکی- کالبدی از نظر دهیاران و روستاییان عملکرد دهیاران قابل قبول بوده است. نتایج آزمون تی مستقل نیز حاکی از نگرش متفاوت دهیاران و روستاییان در ارتباط با عملکرد دهیاری‌ها در این دو بعد است. موفقیت عملکرد دهیاری‌ها در شاخص‌های اجتماعی و فیزیکی- کالبدی اجرای طرح هادی می‌تواند زمینه‌ساز موفقیت در عملکرد اقتصادی آنها نیز باشد. نیاز است در مورد شاخص‌های تاثیرگذار ابعاد اقتصادی، مطالعات میدانی و علمی بر اساس واقعیت‌ها و امکانات موجود در روستاها صورت پذیرد. سرمایه‌گذاری دولتی و بخش خصوصی همراه با حمایت‌ها و استفاده از محرک‌ها و مشوق‌های مثبت برای دستیابی به اهداف اقتصادی صورت گیرد. دستیابی به شاخص‌های بعد اقتصادی عملکرد دهیاران می‌تواند ابعاد موفقیت دهیاران را در دستیابی به اهداف دیگر اجرای طرح هادی افزایش دهد تا در همه ابعاد اجرای طرح هادی یک هماهنگی موزون و همه جانبه و پایدار در فرایند توسعه روستا شکل گیرد. تقدیمی و همکاران (۱۳۹۱) بر اساس نتایج حاصله این پژوهش، مهم‌ترین مشکل دهیاری‌ها در فرایند توسعه روستایی، کمبود منابع مالی و اعتباری برای توسعه بیش‌تر روستا است که افزون بر کمک دولت، دهیاری‌ها نیز با مشارکت مردم باید راه‌هایی برای تأمین مالی اتخاذ کنند.

¹ -Misra

منابع

- احمدیان، ر.، محمدی ماکرانی، ح.، و موسوی، س. (۱۳۸۷). ویژگی‌های شکلی بافت‌های روستایی ایران. آبادی (۳)، ۶، صص. ۹-۱۷.
- بدری س. ع.، اکبری‌رونیزی، س.ر. و قصابی، م.ج. (۱۳۹۲). نقش مدیریت محلی در توسعه کالبدی سکونتگاه‌های روستایی (مطالعه موردی: شهرستان آران و بیدگل). پژوهش‌های روستایی، (۲)، ۴، صص. ۲۷۶-۲۴۹.
- تقدیسی، ا.، سوری، ف.، صیدی، ا.، و کاظمی، ز. (۱۳۹۱). بررسی و ارزیابی مقدار عملکرد دهیاران در مدیریت روستایی (بخش کونانی شهرستان کوه‌دشت). مدیریت شهری، ۲۸، صص. ۲۱-۳۷.
- تودارو، م. (۱۳۶۴). توسعه اقتصادی در جهان سوم. ترجمه غلامعلی فرجادی، تهران: نشر سازمان برنامه و بودجه.
- چوپچیان، ش.، کلاتری، خ.، و شعبانعلی‌فمی، ح. (۱۳۸۶). عوامل مؤثر بر عملکرد دهیاری‌های استان گیلان، ماهنامه دهیاری‌ها، ۱۵، صص. ۱۶-۲۴.
- حیدری، ا.، همای‌صالحی، خ.، و رحمانی، ب. (۱۳۹۰). سنجش رضایت روستاییان از عملکرد دهیاری‌ها (شهرستان شمیرانات، دهستان لواسان بزرگ). جغرافیا، ۱۹، صص. ۱۴۵-۱۲۸.
- شکوری، ع.، و شمس‌الدینی، ع. (۱۳۹۳). سنجش تحقق‌پذیری ابعاد اجتماعی-اقتصادی اجرایی طرح هادی در سکونتگاه‌های روستایی، مورد شناسی: روستای کناره-شهرستان مرو دشت. جغرافیا و آمایش شهری، ۱۳، صص. ۳۹-۵۲.
- شمس‌الدینی، ع. و شکوری، ع. (۱۳۹۴). ارزشیابی کالبدی - فضایی اجرای طرح ادی در روستای فتح‌آباد- شهرستان مرودشت. مسکن و محیط روستا، ۱۵۲، صص. ۱۱۴-۱۰۱.
- عظیمی، ن.، و جمشیدیان‌مجاور، م. (۱۳۸۴). بررسی اثرات کالبدی اجرای طرح‌های هادی روستایی، مطالعه موردی غرب گیلان. هنرهای زیبا، ۲۲، صص. ۲۵-۳۴.
- عظیمی، ن.، مولایی هشتچین، ن.، و علیزاده، ع. ض. (۱۳۹۰). بررسی عوامل جغرافیایی موفقیت اجرای طرح هادی روستایی در شرق استان گیلان. چشم انداز جغرافیایی، (۱)، ۶، صص. ۸۴-۹۸.
- عنابستانی، ع.ا. (۱۳۹۳). تحلیل اثرگذاری عوامل ساختاری نهادی موثر بر مشارکت روستاییان در فرایند اجرای طرح‌های هادی روستایی (مطالعه موردی: روستای شهرستان خواف). برنامه-ریزی منطقه‌ای، (۱)، ۴، صص. ۴۵-۵۹.

- عنابستانی، ع.ا. (۱۳۹۳). نقش نگرش فکری و فلسفی موثر بر مشارکت روستاییان در فرایند اجرایی طرح هادی روستایی مطالعه موردی شهرستان خواف. مجله آمایش جغرافیایی فضا، ۱۱، صص. ۲۳-۳۴.
- فال سلیمان، م.، صادقی، ح. و مرادی، م. (۱۳۹۱). بررسی و ارزیابی عملکرد دهیاران در فرایند مدیریت و توسعه روستایی (بخش مرکزی شهرستان بیرجند). پژوهش و برنامه‌ریزی روستایی، ۱(۱)، صص. ۷۳-۹۶.
- قاسمی‌بادی، ح.ر. (۱۳۸۸). تحلیل عملکرد دهیاری‌ها در توسعه روستایی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی دانشگاه تهران. ص. ۹.
- قنبری، س. کیوانفر. ب. (۱۳۹۵). مدیریت محلی و نقش آن در توسعه کاربردی سکونتگاه‌های روستایی (مورد مطالعه دو نقطه شهرستان چناران). برنامه‌ریزی منطقه‌ای. ۲۲، صص. ۱۴۶-۱۳۵.
- لهسایی‌زاده، ع. (۱۳۸۸). مدیریت روستایی در ایران معاصر. تعاون، ۲۰۲-۲۰۳، صص. ۶-۱۸.
- مهدوی، م. و نجفی کانی، ع. ا. (۱۳۸۴). دهیاری‌های، تجربه‌ای دیگر در مدیریت روستاهای ایران (نمونه موردی: دهیاری‌های استان آذربایجان غربی). پژوهش‌های جغرافیایی، ۵۳، صص. ۲۱-۳۹.
- نعمتی، م. و بدری، س. ع. (۱۳۸۶). ارزیابی نقش کارکردی نظام نوین مدیریت روستایی، مقایسه تطبیقی دهیاری‌های فعال در روستاهای کوچک و بزرگ، مطالعه‌ی موردی: استان گلستان، مجله پژوهش‌های جغرافیایی، ۵۹، صص. ۱۷۶-۱۵۱.
- هاشمی، س.س.، مطیعی‌لنگرودی، س.ح.، قدیری معصوم، م.، رضوانی، م.ر. و مقیمی، س.م. (۱۳۹۰). تبیین نقش دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی در توسعه کارآفرینی روستایی (مطالعه موردی: بهاباد استان یزد). فصلنامه پژوهش‌های روستایی، ۱، صص. ۹۳-۱۱۴.

References

- Walker, D. H. (2001). Decision support, learning and rural resource management. *Agricultural Systems* 73, pp. 113-127.
- Valencia S.C., Flanders, D.N., & Kozak, R.A. (2010). Participatory landscape planning and sustainable community development: methodological observation form acase study in rural Mexico. *Landscape and Urban Planning*, 94, pp. 63-70.
- Misra. R. P. (1985). *Rural project management*, written by Devendra Prasad pandey. New Delhi: New Age International publishers, 230 p.

پیوست‌ها

جدول ۱- حجم نمونه در هر یک از روستاهای انتخاب شده با استفاده از رابطه کوکران.

نام شهرستان	نام دهستان	نام روستا	تعداد جمعیت	تعداد خانوار	تعداد نمونه
	آسمان آباد	کل کل	۱۲۵۴	۲۸۰	۷۷
چرداول	شباب	شباب	۳۰۶۳	۷۰۶	۱۸۵
	بیجنوند	شله کش	۶۳۷	۱۴۸	۴۱
	کل	=	۴۹۵۴	۱۱۳۴	۳۰۳

جدول ۲- آمار توصیفی جنسیت روستاییان و دهیاران.

جنسیت	روستاییان		دهیاران	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
مرد	۲۳۵	۷۷/۶	۸۳	۸۳
زن	۶۸	۲۲/۴	۱۷	۱۷
کل	۳۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

جدول ۳- آمار توصیفی سن روستاییان و دهیاران.

متغیر	حجم نمونه	مد	واریانس	انحراف معیار	میانگین	بیشینه	کمینه
سن روستاییان	۳۰۳	۴۰ تا ۳۱	۱/۳۱۷	۱/۱۴۷	۳/۴۹۱	بالاتر از ۶۰	کم‌تر از ۲۰
سن دهیاران	۱۰۰	۴۰ تا ۳۱	۰/۶۶۴	۰/۸۱۴	۲/۸۶۹	بین ۵۱ تا ۶۰	بین ۳۰ تا ۲۱

سن	روستاییان		دهیاران	
	درصد فراوانی	درصد تجمعی	درصد فراوانی	درصد تجمعی
کم‌تر از ۲۰	۱۳	۴/۳	۰	۰
بین ۲۱ تا ۳۰	۴۲	۱۳/۹	۳۴	۳۴
بین ۳۱ تا ۴۰	۱۰۱	۳۳/۳	۴۸	۸۲
بین ۴۱ تا ۵۰	۸۷	۲۸/۷	۱۲	۹۴
بین ۵۱ تا ۶۰	۵۰	۱۶/۵	۶	۱۰۰
بالاتر از ۶۱	۱۰	۳/۳	۰	۰
کل	۳۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

جدول ۴- آمار توصیفی سطح تحصیلات روستاییان و دهیاران.

متغیر	حجم مونه	مد	واریانس	انحراف معیار	میانگین	بیشینه	کمینه
روستاییان	۳۰۳	دیپلم	-	-	-	کارشناسی و بالتر	بی سواد
دهیاران	۱۰۰	کارشناسی	-	-	-	کارشناسی و بالتر	دیپلم

تحصیلات	روستاییان			دهیاران		
	فراوانی	درصد فراوانی	درصد تجمعی	فراوانی	درصد فراوانی	درصد تجمعی
خواندن و نوشتن	۱۰۰	۳۳/۰	۳۳/۰	۰	۰	۰
راهنمایی	۶۸	۲۲/۴	۵۵/۴	۰	۰	۰
دیپلم	۸۱	۲۶/۷	۸۲/۲	۱۳	۱۳/۰	۱۳/۰
کاردانی	۴۶	۱۵/۲	۹۷/۴	۲۶	۲۶	۳۹
کارشناسی و بالتر	۸	۲/۷	۱۰۰	۶۱	۶۱	۱۰۰
کل	۳۰۳	۱۰۰		۱۰۰	۱۰۰	

جدول ۵- آمار توصیفی سابقه سکونت روستاییان و دهیاران.

متغیر	حجم نمونه	مد	واریانس	انحراف معیار	میانگین	بیشینه	کمینه
روستاییان	۳۰۳	۳۱ تا ۴۰	-	-	-	بالاتر از ۶۰	کم‌تر از ۲۰
دهیاران	۱۰۰	۳۱ تا ۴۰	-	-	-	بین ۵۱ تا ۶۰	بین ۳۰ تا ۲۱

سابقه سکونت	روستاییان		دهیاران	
	درصد فراوانی	درصد تجمعی	درصد فراوانی	درصد تجمعی
کم‌تر از ۲۰	۱۵	۵/۰	۰	۰
بین ۲۱ تا ۳۰	۴۳	۱۹/۱	۳۵	۳۵
بین ۳۱ تا ۴۰	۱۰۶	۳۵/۰	۴۸	۸۳
بین ۴۱ تا ۵۰	۸۲	۲۷/۱	۱۴	۹۷
بین ۵۱ تا ۶۰	۴۷	۱۵/۵	۳	۱۰۰
بالاتر از ۶۱	۱۰	۳/۳	۰	۰
کل	۳۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

جدول ۶- آمار توصیفی درآمد روستاییان و دهیاران (میلیون ریال در سال).

متغیر	حجم نمونه	مد	واریانس	انحراف معیار	میانگین	بیشینه	کمینه
روستاییان	۳۰۳	۴۰۱ تا ۶۰۰	-	-	-	کمتر از ۲۰۰	کمتر از ۲۰۰
دهیاران	۱۰۰	۲۰۱ تا ۴۰۰	-	-	-	۸۰۱ تا ۱۰۰۰	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰

درآمد	روستاییان		دهیاران	
	درصد فراوانی	درصد تجمعی	درصد فراوانی	درصد تجمعی
کمتر از ۲۰	۵۲	۱۷/۲	۹	۹
۲۰ تا ۴۰	۷۳	۲۴/۱	۴۴	۵۳
۴۰ تا ۶۰	۷۹	۲۶/۱	۳۵	۸۸
۶۰ تا ۸۰	۶۱	۲۰/۱	۸	۹۶
۸۰ تا ۱۰۰	۳۸	۱۲/۶	۴	۱۰۰
۱۰۰ تا ۳۰۳ کل	۳۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

جدول ۷- آمار توصیفی سابقه مدیریت دهیاران و تجربه کاری روستاییان.

متغیر	حجم نمونه	مد	واریانس	انحراف معیار	میانگین	بیشینه	کمینه
دهیاران	۱۰۰	۲ تا ۴	۱/۳۸۳	۱/۱۷۶	۲/۷۳۹	۸ تا ۱۰	۰ تا ۲
روستاییان	۳۰۳	۴ تا ۶	۱/۱۶۲	۱/۱۲۶	۲۵/۲	۳۵	۱۵

جدول ۸- آزمون F^۲ بین ویژگی‌های فردی روستاییان و دهیاران و اجرای طرح هادی.

گروه	شرح	جنسیت	تحصیلات	سن	سابقه مدیریت	سابقه سکونت
روستاییان	F	۰/۳۷۵	۳/۱۳۵	۱/۰۳۶	۱۵/۰۳۶	۳۰/۷۶۱
	سطح معماداری	۰/۸۲۳	۰/۰۴۰	۰/۰۴۱۶	۰/۴۱۶	۰/۰۴۱
دهیاران	F	۰/۲۷۵	۲/۱۲۵	۲/۰۳	۲/۰۳۶	۴/۲۵
	سطح معماداری	۰/۷۱۳	۰/۰۳۸	۰/۵۱۶	۰/۰۲۳۱	۰/۰۳۵

جدول ۹- نگرش روستاییان و دهیاران در خصوص رضایتمندی از اجرای طرح هادی در روستا.

گویه	پاسخ‌ها	روستاییان		دهیاران	
		درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی
رضایت از اجرای طرح	بله	۲۰۳	۶۷/۰	۸۷	۸۷/۰
	خیر	۱۰۰	۳۳/۰	۱۳	۱۳/۰
	کل	۳۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
مفید بودن اجرای طرح هادی	بله	۲۲۲	۷۳/۳	۷۸	۷۸/۳
	خیر	۸۱	۲۶/۷	۲۲	۲۱/۷
	کل	۳۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
تأثیر اجرای طرح هادی در راستای رفع نیازهای اساسی	بله	۲۰۱	۶۶/۳	۸۱	۸۱
	خیر	۱۰۲	۳۳/۷	۱۹	۱۹
	کل	۳۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
مشارکت در شاخص‌های (محیطی، اقتصادی، اجتماعی) اجرای طرح هادی	بله	۲۳۶	۷۷/۹	۱۰۰	۱۰۰
	خیر	۶۷	۲۲/۱	۰	۰
	کل	۳۰۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

جدول ۱۰- بررسی ضریب همبستگی و ضریب تعیین بین مشارکت روستاییان و دهیاران با اجرای طرح هادی.

شرح	متغیرها	تعداد	اسپیرمن	معنی داری (Sig)	میانگین	انحراف معیار
روستاییان	مشارکت	۳۰۳	۰/۱۷۹	۰/۰۴	۱۵/۸۰	۱/۷۱
	اجرای طرح هادی				۱۸/۳۳	۲/۴۸
دهیاران	مشارکت	۱۰۰	۰/۶۹	۰/۰۳۵	۱۴/۸۰	۱/۳۳
	اجرای طرح هادی				۱۹/۳۳	۲/۳۲

جدول ۱۱- استخراج گویه‌های نگرش دهیاران و روستاییان در مورد ابعاد سه گانه مشارکت و رتبه‌بندی آن‌ها.

ابعاد مشارکت	دهیاران		روستاییان		رتبه
	انحراف معیار	میانگین	معنی داری - رتبه	انحراف معیار	
مشارکت اجرایی	۱/۳۳۹	۳/۶۰۸	۰/۰۰۰	۱/۲۰۳	۳/۲۸۵
مشارکت فنی	۱/۳۰۸	۳/۵۶۵	۰/۰۰۰	۲	۲/۴۶
مشارکت مالی	۱/۶۰۱	۲/۳۴۷	۰/۰۵۸	۳	۳/۳

جدول ۱۲- ضریب همبستگی بین نگرش روستاییان و دهیاران (تمام گویه‌ها) در خصوص شاخص‌های اقتصادی و عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی

شرح	متغیرها	تعداد	اسپیرمن	سطح معنی داری	میانگین	انحراف معیار
دهیاران	شاخص‌های اقتصادی	۱۰۰	۰/۰۸۴	۰/۱۰۴	۱۳/۱۱	۶/۴۲
	اجرای طرح هادی				۱۸/۳۳	۲/۴۸
روستاییان	شاخص‌های اقتصادی	۳۰۳	۰/۰۹۴	۰/۲۳	۱۵/۲۵	۸/۴
	اجرای طرح هادی				۲۳/۳۳	۲/۹۳

جدول ۱۳- مقایسه ضریب همبستگی، میانگین، سطح معنی داری و رتبه‌بندی نگرش دو گروه در ارتباط با شاخص‌های اقتصادی عملکرد دهیاری‌ها.

شاخص‌های اقتصادی	دهیاران			روستاییان		
	همبستگی	معنی‌داری	رتبه	همبستگی	معنی‌داری	رتبه
اشتغال در بخش کشاورزی و صنعت	۰/۶۶	۰/۲۳۲	۶	۰/۲۵	۰/۲۵۷	۵
افزایش درآمد	۰/۵۵	۰/۰۵	۲	۰/۳۴	۰/۱۸۶	۳
افزایش داد و ستد اقتصادی	۰/۹۳	۰/۰۵	۱	۰/۲۲	۰/۰۶۳	۲
افزایش سرمایه‌گذاری برای اشتغال	۰/۸۸	۰/۰۶۹	۷	۰/۵۳	۰/۰۸۱	۶
ارزش دار شدن املاک	۰/۵۵	۰/۰۰۱	۵	۰/۷۵	۰/۰۰۲	۱
گسترش فعالیت‌های تولیدی	۰/۸۳	۰/۰۷۳	۴	۰/۴۴	۰/۴۳۵	۷
کاهش هزینه‌های تولید	۰/۷۷	۰/۰۴۵	۳	۰/۶۵	۰/۳۳	۴
تامین بودجه طرح‌ها	۰/۹۳	۰/۰۶۱	۸	۰/۸۸	۰/۰۷۵	۸

جدول ۱۴- آزمون t مستقل تفاوت نگرش دو گروه دهیاران و روستاییان برای هر یک از شاخص‌های اقتصادی.

شاخص‌های اقتصادی	دهیاران		روستاییان		آزمون t مستقل	
	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	مقدار محاسباتی	معنی‌داری
اشتغال در بخش کشاورزی و صنعت	۱/۳۹۵	۲/۸۹۵	۱/۳۵۹	۲/۶۹۴	۲/۸۳	۰/۱۰۲
افزایش درآمد	۱/۱۵۴	۳/۳۷۳	۱/۱۸۹	۳/۰۵۸	۳/۲۵	۰/۴۴
افزایش داد و ستد اقتصادی	۱/۴۱۲	۳/۹۸۲	۱/۵۹۲	۳/۲۸۱	۳/۲۹	۰/۳۸
افزایش سرمایه‌گذاری برای اشتغال	۱/۲۷۹	۲/۲۸۳	۱/۱۷۵	۲/۴۲۵	۵/۳۵	۰/۰۷۷
ارزش دار شدن املاک	۱/۳۰۲	۳/۱۷۳	۱/۴۶۳	۳/۳۴۵	۴/۲۳	۰/۰۰۱
گسترش فعالیت‌های تولیدی	۱/۳۵۱	۳/۲۲۲	۱/۴۵۲	۲/۱۸۵	۳/۲۹	۰/۰۵۳
کاهش هزینه‌های تولید	۱/۲۵۴	۳/۲۷۲	۱/۳۵۹	۳/۰۱۱	۲/۷۸	۰/۰۵۵
تامین بودجه طرح‌ها	۱/۳۲۹	۲/۱۸۵	۱/۲۱۴	۲/۰۷۲	۳/۰۹	۰/۲۲۵

جدول ۱۵- ضریب همبستگی بین نگرش روستاییان و دهیاران (تمام گویه ها) برای شاخص های اجتماعی عملکرد دهیاری ها در اجرای طرح هادی.

شرح	متغیرها	تعداد	اسپیرومن	معنی داری	میانگین	انحراف معیار
دهیاران	توسعه اجتماعی	۱۰۰	۰/۰۶۲	۰/۰۰۰	۱۲/۰۴۳	۵/۰۲۳
	اجرای طرح هادی				۱۸/۳۳۰	۳/۴۵۱
روستاییان	توسعه اجتماعی	۳۰۳	۰/۰۷۴	۰/۰۰۰	۱۷/۹۴۳	۶/۰۲۰
	اجرای طرح هادی				۱۱/۱۵	۲/۴۸۱

جدول ۱۶- مقایسه ضریب همبستگی، میانگین، سطح معنی داری و رتبه بندی نگرش دو گروه در ارتباط با شاخص های اجتماعی عملکرد دهیاری ها.

رتبه	روستاییان			دهیاران			شاخص های اجتماعی	
	میانگین	معنی دار	همبستگی	رتبه	میانگین	معنی دار		همبستگی
۱۰	۱/۶۰۳	۰/۱۱۱	۱/۳۳	۸	۳/۰۰۸	۰/۲۲۲	۱/۲۹	افزایش جمعیت و تعداد خانوار
۹	۲/۲۵۰	۰/۶۲	۳/۲۷	۷	۳/۱۵۲	۰/۵۵	۲/۴۵	کاهش مهاجرت
۱	۳/۵۴۹	۰/۰۰۵	۱/۱۸	۱	۳/۸۶۵	۰/۰۲۵	۱/۶۵	همکاری با ادارات دولتی و محلی
۲	۳/۴۵۲	۰/۰۰۲	۳/۶۶	۶	۳/۲۳۰	۰/۰۳۲	۳/۱۹	شرکت در تشکل ها
۸	۲/۲۵۹	۰/۰۵	۲/۲۵	۱۰	۲/۷۳۹	۰/۰۴۹	۲/۵۹	کاهش تکدی گری
۷	۲/۳۳۲	۰/۰۳۳	۱/۲۹	۹	۳/۰۰۲	۰/۰۲۵	۱/۷۹	حفظ بهداشت محیط
۴	۳/۲۵۹	۰/۰۲	۱/۷۷	۲	۳/۷۶۲	۰/۰۰۳	۲/۰۱	همیاری و همکاری در مواقع بحرانی
۳	۳/۰۲۱	۰/۰۱	۲/۲۲	۴	۳/۵۵۶	۰/۰۲۳	۱/۹۹	تامین و ایجاد امنیت محیط
۶	۳/۳۰۲	۰/۰۲۴	۳/۱۹	۳	۳/۶۲۰	۰/۰۳۷	۲/۷۸	افزایش مسئولیت پذیری
۵	۳/۱۰۵	۰/۰۲۲	۲/۷۸	۵	۳/۴۲۳	۰/۰۴۴	۳/۳۳	اعتماد به مسئولین

جدول ۱۷- آزمون t مستقل تفاوت نگرش دو گروه دهیاران و روستاییان برای هر یک از شاخص‌های اجتماعی عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی.

شاخص‌های اجتماعی	دهیاران		روستاییان		آزمون t مستقل	
	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	مقدار محاسباتی	معنی داری
افزایش جمعیت و تعداد خانوار	۱/۱۵۷	۳/۰۰۸	۱/۲۰۵	۱/۶۰۳	۳/۸۷	۰/۰۰۵
کاهش مهاجرت	۱/۲۶۵	۳/۱۵۲	۱/۳۳۲	۲/۲۵۰	۳/۲۵	۰/۰۰۳
همکاری با ادارات دولتی و محلی	۱/۱۲۱	۳/۸۶۵	۱/۲۰۲	۳/۵۴۹	۶/۷۵	۰/۰۳۵
شرکت در تشکل‌ها	۱/۲۱۷	۳/۲۳۰	۱/۴۲۰	۳/۴۵۲	۴/۲۳	۰/۰۰۱
کاهش تکدی‌گری	۱/۱۷۶	۲/۷۳۹	۱/۶۲۵	۲/۲۵۹	۴/۱۷	۰/۰۰۳
حفظ بهداشت محیط	۱/۰۷۹	۳/۰۰۲	۱/۱۷۵	۲/۳۳۲	۳/۹۹	۰/۰۰۲
همیاری و همکاری در مواقع بحرانی	۱/۲۲۲	۳/۷۶۲	۱/۰۶۹	۳/۲۵۹	۲/۸۸	۰/۰۰۴
تأمین و ایجاد امنیت محیط	۱/۲۲۵	۳/۵۵۶	۱/۲۴۳	۳/۰۲۱	۴/۷۶	۰/۰۲۸۵
افزایش مسئولیت‌پذیری	۱/۳۳۵	۳/۶۲۰	۱/۱۴۸	۳/۳۰۲	۵/۲۵	۰/۰۳۲
اعتماد به مسئولین	۱/۳۵۲	۳/۴۲۳	۱/۱۰۲	۳/۱۰۵	۳/۲۱	۰/۰۸

جدول ۱۸- ضریب همبستگی نگرش روستاییان و دهیاران (تمام گویه‌ها) برای شاخص‌های فیزیکی - کالبدی عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی.

شرح	متغیرها	تعداد	اسپیرمن	معنی داری (Sig.)	میانگین	انحراف معیار
دهیاران	کالبدی- محیطی	۱۰۰	۰/۱۵۵	۰/۰۲۲	۱۵/۲۵	۲/۲۸
	اجرای طرح هادی				۱۷/۴۵	۳/۲۳
روستاییان	کالبدی- محیطی	۳۰۳	۰/۱۹۸	۰/۰۳۰	۱۹/۱۴	۳/۱۷
	اجرای طرح هادی				۱۸/۳۳	۲/۴۸

جدول ۱۹- مقایسه ضریب همبستگی، میانگین، سطح معنی داری و رتبه بندی نگرش دو گروه در ارتباط با شاخص های فیزیکی - کالبدی عملکرد دهیاری ها.

روستاییان			دهیاران			همبستگی	معنی- داری	شاخص های فیزیکی - کالبدی
رتبه	میانگین	معنی داری	رتبه	میانگین	همبستگی			
۱	۳/۷۱۹	۰/۰۰۰	۱	۴/۶۰۸	۰/۰۰۰	۰/۲۷۷	بهبود عبور و مرور	
۲	۳/۶۷۹	۰/۰۰۰	۲	۴/۰۸۷	۰/۰۰۰	۰/۳۰۱	آسفالت و شن ریزی مسیر راهها	
۳	۳/۵۵۵	۰/۰۰۰	۳	۳/۴۹۱	۰/۰۰۰	۰/۲۸۵	احداث میدین و فضای سبز و روشنایی	
۴	۳/۳۳۳	۰/۰۴۳	۷	۳/۱۳۴	۰/۰۰۲	۰/۳۲۵	احداث و تکمیل طرح های بهداشت	
۵	۳/۳۳	۰/۰۳۹	۱۰	۲/۴۵۲	۰/۰۰۴	۰/۱۸۹	ساخت و سازهای جدید داخل روستا	
۱۱	۲/۴۴	۰/۰۴	۵	۳/۲۵۲	۰/۰۰۲	۰/۲۷۶	ایجاد اماکن جمع آوری و دفع زباله	
۱۲	۲/۳۵۵	۰/۰۴۹	۱۲	۲/۲۰۹	۰/۰۰۱	۰/۳۱۲	نگهداری مراتع و محیط زیست	
۶	۳/۳	۰/۰۳۵	۱۱	۲/۲۳۲	۰/۰۰۳	۰/۲۲۵	تملك اراضی برای اجرای طرح های عمومی	
۷	۳/۱۴	۰/۰۴۴	۴	۳/۲۷۶	۰/۰۰۴	۰/۳۰۷	نگهداری تأسیسات عمومی در روستا	
۱۰	۲/۶۳۳	۰/۰۵۳	۸	۳/۰۶۵	۰/۰۰۲	۰/۳۶۶	ایجاد اماکن و فضاهای ورزشی	
۹	۳/۰۵۵	۰/۰۱۱	۶	۳/۲۵۰	۰/۰۰۳	۰/۳۱۱	جمع آوری آب های سطحی	
۸	۳/۰۷	۰/۰۳۹	۹	۲/۹۳۳	۰/۰۰۴	۰/۳۲۵	صدور مجوز ساخت و ساز	

جدول ۲۰- آزمون t مستقل تفاوت نگرش دو گروه دهیاران و روستاییان برای هر یک از شاخص‌های فیزیکی- کالبدی عملکرد دهیاری‌ها در اجرای طرح هادی.

شاخص‌های فیزیکی- کالبدی	دهیاران		روستاییان		آزمون t مستقل
	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	مقدار محاسباتی معنی- داری
بهبود عبور و مرور	۱/۰۳۳	۴/۶۰۸	۱/۱	۳/۷۱۹	۰/۰۱۲
آسفالت و شن‌ریزی مسیر راه‌ها	۷/۳۳	۴/۰۸۷	۱/۲۷	۳/۶۷۹	۰/۰۰۱
احداث میادین و فضای سبز و روشنایی	۱/۱۹۶	۳/۴۹۱	۱/۳	۳/۵۵۵	۰/۰۰۱
احداث و تکمیل طرح‌های بهداشت	۱/۱۹۹	۳/۱۳۴	۱/۲۲	۳/۳۳۳	۰/۰۰۱
ساخت و سازهای جدید داخل روستا	۱/۲۶۲	۲/۴۵۲	۲/۱	۳/۳۳	۰/۰۰۲
ایجاد اماکن گردآوری و دفع زباله	۱/۰۷۷	۳/۲۵۲	۱/۲۳	۲/۴۴	۰/۰۳۵
نگهداری مراتع و محیط‌زیست	۱/۱۷۶	۲/۲۰۹	۱/۳۸	۲/۳۵۵	۰/۰۰۳
تملك اراضی برای اجرای طرح‌های عمومی	۱/۰۹۲	۲/۲۳۲	۲/۲	۳/۳۳	۰/۰۰۴
نگهداری تأسیسات عمومی در روستا	۱/۲۹۰	۳/۲۷۶	۱/۳	۳/۱۴	۰/۰۰۳
ایجاد اماکن و فضاهای ورزشی	۱/۳۰۸	۳/۰۶۵	۱/۳	۲/۶۳۳	۰/۰۵۳
جمع‌آوری آب‌های سطحی	۲/۶۴۳	۳/۲۵۲	۱/۳۸	۳/۰۵۵	۰/۰۰۱
صدور مجوز ساخت و ساز	۱/۱۳۴	۲/۹۳۳	۲/۲	۳/۰۳	۰/۰۰۴